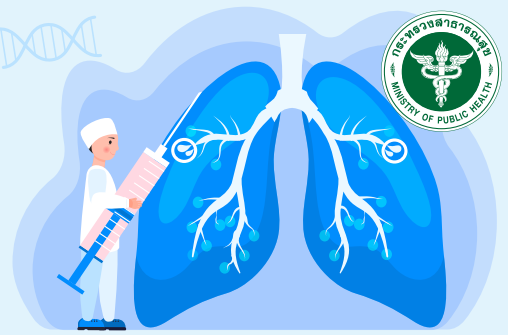

วัคซีนป้องกันวัณโรค หรือวัคซีนบีซีจี (Bacillus Calmette-Guerin (BCG) vaccine)

วัณโรค คืออะไร

- เกิดจากเชื้อมัยโคแบคทีเรีย
- ติดต่อจากคนสู่คน เมื่อผู้ป่วยไอ จาม หรือตะโกน

คุณสมบัติวัคซีน

- ผลิตจากเชื้อมัยโคแบคทีเรียสายพันธุ์พิเศษที่ทำให้อ่อนฤทธิ์จนไม่สามารถก่อโรคได้
- ป้องกันวัณโรคชนิดรุนแรงได้เป็นส่วนใหญ่ แต่ป้องกันวัณโรคปอดได้เพียงร้อยละ 50

ฉีดวัคซีนอย่างไร

- ฉีดครั้งเดียวเข้าในผิวหนังเมื่อแรกเกิด

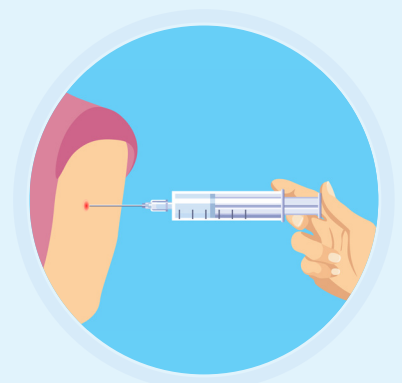
บุคคลที่ไม่ควรได้รับวัคซีน

- การกมีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องชนิดรุนแรง
- ผู้ป่วยเอดส์

อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้น หลังรับวัคซีน

- ประมาณ 2-3 สัปดาห์แรกมีรอยบวมแดงบริเวณที่ฉีด บางรายอาจมีต่อมน้ำเหลืองโตใกล้กับบริเวณที่ฉีด โดยเฉพาะรักแร้ และไหปลาร้า
- อาการแพ้รุนแรง เช่น แผลที่เกิดจากการฉีดอักเสบมาก หรือต่อมน้ำเหลืองใกล้กับบริเวณที่ฉีดอักเสบ บวม แดง หรือเป็นฝี

ข้อควรปฏิบัติ

- หากเกิดแผล ใช้สำลีสะอาดชุบน้ำต้มสุกที่เย็นแล้ว เช็ดรอบๆ บริเวณแผลและซับน้ำให้แห้ง
- ควรเก็บสมุดบันทึกการรับวัคซีนไว้ตลอดไป
- หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (ชนิดทั้งเซลล์)

(Diphtheria-Tetanus-Pertussis (whole cell) : DTP vaccine)

โรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน คืออะไร

- **โรคคอตีบ** เกิดจากพิษของเชื้อแบคทีเรีย ทำให้เกิดการอักเสบของลำคอ และทอนซิล อาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต
- **โรคบาดทะยัก** เกิดจากพิษของเชื้อแบคทีเรีย เชื้อเข้าสู่ร่างกายผ่านทางบาดแผลสกปรก ทำให้กล้ามเนื้อเกร็งกระตุก ขากรรไกรแข็ง อ้าปากไม่ได้ กลืนลำบาก หายใจลำบากและรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้
- **โรคไอกรน** เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ทำให้เกิดการอักเสบของเยื่อหุ้มทางเดินหายใจ ทำให้ไอรุนแรง ในเด็กเล็กอาจชักจากการขาดออกซิเจนขณะไอ หยุดหายใจจนกระทั่งเสียชีวิตได้

คุณสมบัติวัคซีน

- ผลิตจากเชื้อหรือพิษของเชื้อมาทำให้หมดฤทธิ์ในการก่อโรค
- วัคซีนนี้มีสองชนิดคือ ชนิดทั้งเซลล์ และชนิดไร้เซลล์ ซึ่งประสิทธิภาพไม่ต่างกัน

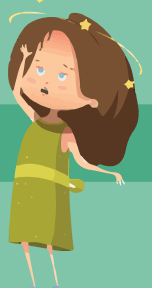
ฉีดวัคซีนอย่างไร

ฉีดเพื่อกระตุ้นภูมิคุ้มกันในเด็ก อายุ 1 ปี 6 เดือน และ 4 ปี

บุคคลที่ไม่ควรได้รับวัคซีน

- เคยมีปฏิกิริยารุนแรงหรือปัญหาอื่นที่รุนแรงจากวัคซีนนี้
- มีภาวะผิดปกติทางสมอง หรือชักซึ่งยังคงควบคุมไม่ได้
- เด็กที่อายุมากกว่า 7 ปี และผู้ใหญ่
- มีไข้ ควรเลื่อนการรับวัคซีนออกไปก่อน

อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน

- ปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีดวัคซีน
- ไข้ อ่อนเพลีย ไม่สบาย ร้องกวน เริ่มมีอาการหลังฉีด 3-4 ชั่วโมง และหายภายใน 2 วัน
- อาการแพ้รุนแรง ได้แก่ มีผื่นทั้งตัว หน้าบวม คอบวม หายใจลำบาก ใจสั่น วิงเวียนหรืออ่อนแรง

ข้อควรปฏิบัติ

- พักสังเกตอาการ 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน ณ สถานที่รับบริการ และควรสังเกตอาการต่อที่บ้าน
- หากมีอาการข้างเคียงหลังจากได้รับวัคซีนควรแจ้งแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขก่อนรับวัคซีนครั้งต่อไป
- หากปวด บวม บริเวณที่ฉีด ให้ประคบด้วยผ้าเย็นและหากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้
- หากรับวัคซีนแล้วมีอาการแพ้รุนแรงควรรีบพบแพทย์ หรือโทร 1669
- ควรรับวัคซีนตามกำหนดและเก็บสมุดบันทึกการรับวัคซีนไว้ตลอดไป
- หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

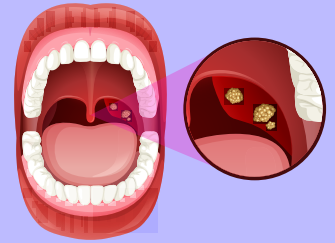
วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน (ชนิดทั้งเซลล์)-ตับอักเสบบี-ฮิบ (5 โรค)

(Diphtheria-Tetanus-Pertussis (whole cell)- Hepatitis B- Hib: DTwP-HB-Hib)

โรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ตับอักเสบบี และฮิบ คืออะไร

- **โรคคอตีบ** เกิดจากพิษของเชื้อแบคทีเรีย ทำให้เกิดการอักเสบของลำคอและทอนซิล อาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้
- **โรคบาดทะยัก** เกิดจากพิษของเชื้อแบคทีเรีย เชื้อเข้าสู่ร่างกายผ่านทางบาดแผลสกปรก ทำให้กล้ามเนื้อเกร็งกระตุก ขากรรไกรแข็ง อ้าปากไม่ได้ กลืนลำบาก หายใจลำบาก และรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิตได้
- **โรคไอกรน** เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ทำให้เกิดการอักเสบของเยื่อหุ้มทางเดินหายใจ ทำให้ไอรุนแรง ในเด็กเล็กอาจชักจากการขาดออกซิเจนขณะไอ หายใจเหนื่อยจนกระทั่งเสียชีวิตได้
- **โรคตับอักเสบบี** ทำให้เป็นดีซ่าน ตัวเหลือง ตาเหลือง อาจทำให้เป็นโรคตับอักเสบเรื้อรัง หรือมะเร็งตับต่อไปได้ ติดต่อจากมารดาที่เป็นพาหะของไวรัสตับอักเสบบีสู่ทารก ทำให้ทารกติดเชื้อเรื้อรัง
- **โรคฮิบ** เกิดจากติดเชื้อมีเชื้อที่แบคทีเรีย ฮีโมฟิลุสอินฟลูเอนเซ ชนิดบี ทำให้เด็กเล็กเป็นเยื่อหุ้มสมองอักเสบ ปอดอักเสบ ขั้วอักเสบ และการติดเชื้อในกระแสเลือดถึงขั้นเสียชีวิต หรือพิการได้ มักเกิดโรคในเด็กอายุต่ำกว่า 2 ปี ติดต่อผ่านละอองฝอยทางเดินหายใจของผู้ที่มีเชื้อในลำคอ

วัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน(ชนิดทั้งเซลล์)-ตับอักเสบบี-ฮิบ คืออะไร

- เป็นวัคซีนรวมป้องกัน 5 โรค ได้แก่ โรคคอตีบ บาดทะยัก ไอกรน ตับอักเสบบี และฮิบ ในเข็มเดียวกัน ทำให้เด็กเจ็บตัวน้อยลง ลดความยุ่งยาก และผู้ปกครองไม่ต้องพาเด็กมาพบแพทย์บ่อยครั้ง

ฉีดวัคซีนอย่างไร

ฉีดในเด็กอายุประมาณ 2, 4 และ 6 เดือนทุกคน

อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน

- ปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีด
- ไข้ อ่อนเพลีย ไม่สบาย ร้องกวน เริ่มมีอาการหลังฉีด 3-4 ชั่วโมง และหายภายใน 2 วัน
- อาการแพ้รุนแรง ได้แก่ มีผื่นทั้งตัว หน้าบวม คอบวม หายใจลำบาก ใจสั่น วิงเวียนหรืออ่อนแรง

ข้อควรปฏิบัติ

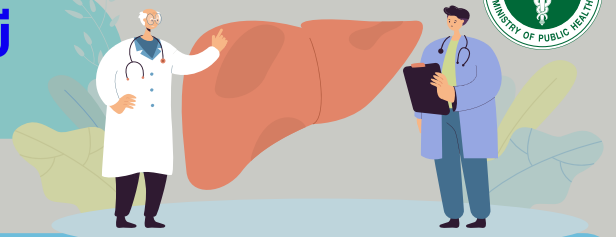
- พักสังเกตอาการ 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน ณ สถานที่รับบริการ และควรสังเกตอาการต่อที่บ้าน
- หากมีอาการข้างเคียงหลังจากได้รับวัคซีนควรแจ้งแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขก่อนรับวัคซีนครั้งต่อไป
- หากปวด บวม บริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น และหากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้
- หากรับวัคซีนแล้วมีอาการแพ้รุนแรงควรรีบพบแพทย์ หรือโทร 1669
- ควรรับวัคซีนตามกำหนดและเก็บสมุดบันทึกการรับวัคซีนไว้ตลอดไป
- หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

ที่มา : กองโรคติดต่อทั่วไป กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรคไวรัสตับอักเสบบี (Hepatitis B vaccine)

โรคไวรัสตับอักเสบบี คืออะไร

- สาเหตุทำให้เกิดโรคตับอักเสบบี อาการเฉียบพลัน มักมีไข้ ปวดท้อง เบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน ตัวเหลือง ตาเหลือง ปัสสาวะสีเข้มขึ้น
- อาจทำให้เป็นโรคตับอักเสบบีเรื้อรัง โรคตับแข็ง มะเร็งตับ และเสียชีวิตได้ ผู้ป่วยสามารถแพร่เชื้อได้ถึงแม้ไม่มีอาการ
- ติดต่อได้ทางเลือด ผลิตภัณฑ์ของเลือด เพศสัมพันธ์ สารคัดหลั่ง และจากมารดาที่เป็นพาหะสู่ทารกได้

คุณสมบัติวัคซีน

- ทำจากโปรตีนผิวของเชื้อไวรัสตับอักเสบบี มีความปลอดภัยและสามารถป้องกันโรคได้ดี

บุคคลที่ไม่ควรได้รับวัคซีน

- ผู้ที่เคยมีปฏิกิริยาแพ้รุนแรงต่อวัคซีนนี้
- มีไข้ ควรเลื่อนการรับวัคซีนออกไปก่อน

ฉีดวัคซีนอย่างไร

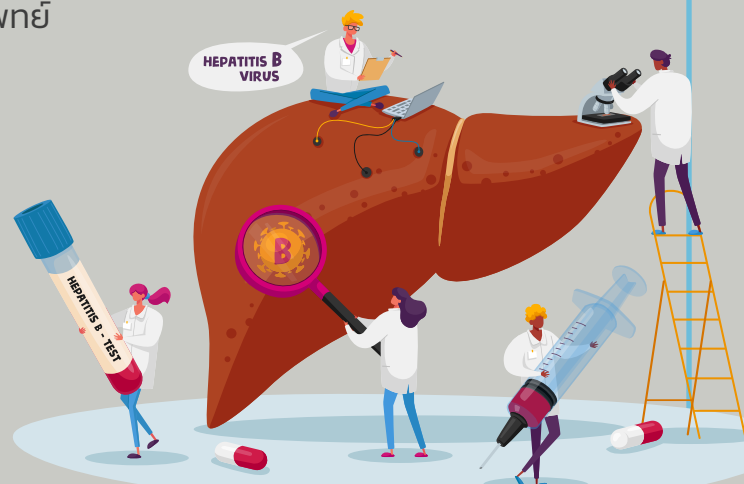
- ฉีดเมื่อแรกเกิด และได้รับเป็นวัคซีนรวม คอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน-ตับอักเสบบี และฮิบ เมื่ออายุประมาณ 2, 4 และ 6 เดือน
- ฉีดผู้ใหญ่ที่ยังไม่ติดเชื้อ และยังไม่มียาภูมิคุ้มกัน โดยเฉพาะหากมีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ ควรฉีดทันทีที่มีโอกาส

อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน

- ปวด บวมบริเวณที่ฉีด หรือมีไข้ต่ำๆ เริ่มมีอาการ 3-4 ชั่วโมงหลังฉีด และเป็นไม่เกิน 24 ชั่วโมง
- อาการแพ้รุนแรง ได้แก่ มีผื่นทั้งตัว หน้าบวม คอบวม หายใจลำบาก ใจสั่น วิงเวียนหรืออ่อนแรง

ข้อควรปฏิบัติ

- พักสังเกตอาการ 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน ณ สถานที่รับบริการ และควรสังเกตอาการต่อที่บ้าน
- หากมีอาการข้างเคียงหลังจากได้รับวัคซีนควรแจ้งแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขก่อนรับวัคซีนครั้งต่อไป
- หากปวด บวม บริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น และหากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้
- หากรับวัคซีนแล้วมีอาการแพ้รุนแรงควรรีบพบแพทย์ หรือโทร 1669
- ควรรับวัคซีนตามกำหนดและเก็บสมุดบันทึกการรับวัคซีนไว้ตลอดไป
- หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรคไข้สมองอักเสบเจอี ชนิดเชื้อมีชีวิตอ่อนฤทธิ์ (Live attenuated Japanese Encephalitis Vaccine)

โรคไข้สมองอักเสบเจอี คืออะไร

- เกิดจากเชื้อไวรัสเจอี โดยมียุงรำคาญเป็นพาหะนำโรค มีอาการไข้สูง ชี้น ชัก ไม่รู้สึกตัว และรุนแรงถึงเสียชีวิตได้ ปัจจุบันไม่มียารักษา หลังจากหายแล้วยังมีความพิการเหลือได้มาก

คุณสมบัติวัคซีน

- ผลิตจากเชื้อมีชีวิตที่ทำให้อ่อนฤทธิ์ จนไม่สามารถก่อโรคได้ แต่ป้องกันโรคได้ดี

ฉีดวัคซีนอย่างไร

- ฉีดเข็มแรกเมื่ออายุ 12 เดือน และเข็มที่ 2 เมื่ออายุ 12-24 เดือน (แผนงานสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค กระทรวงสาธารณสุขให้เมื่ออายุ 2 ปี 6 เดือน)

อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน

- บวม แดง เจ็บบริเวณที่ฉีด และอาจทำให้มีไข้ ปวดศีรษะ เหนื่อยเพลีย
- อาการแพ้รุนแรง ได้แก่ มีผื่นทั้งตัว หน้าบวม คอบวมหายใจลำบาก ใจสั่น วิงเวียนหรืออ่อนแรง

ข้อควรปฏิบัติ

- พักสังเกตอาการ 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน ณ สถานที่รับบริการ และควรสังเกตอาการต่อที่บ้าน
- หากมีอาการข้างเคียงหลังจากได้รับวัคซีนควรแจ้งแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขก่อนรับวัคซีนครั้งต่อไป
- หากปวด บวม บริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น และหากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้
- หากรับวัคซีนแล้วมีอาการแพ้รุนแรงควรรีบพบแพทย์ หรือโทร 1669
- ควรรับวัคซีนตามกำหนดและเก็บสมุดบันทึกการรับวัคซีนไว้ตลอดไป
- หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

บุคคลที่ไม่ควรได้รับวัคซีน

- ผู้ที่มีอาการแพ้รุนแรงจากการฉีดวัคซีนครั้งก่อน
- ผู้ที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง หญิงตั้งครรภ์ ห้ามใช้วัคซีนชนิดเชื้อมีชีวิตอ่อนฤทธิ์
- มีไข้ ควรเลื่อนการรับวัคซีนออกไปก่อน

วัคซีนรวมป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน หรือ วัคซีนเอ็มเอ็มอาร์

(Measles-Mumps-Rubella (MMR) vaccine)

โรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน คืออะไร

โรคหัด เกิดจากเชื้อไวรัสหัด ทำให้มีไข้สูง น้ำมูกไหล ไอ ตาแดง และมีผื่นขึ้น
โรคคางทูม เกิดจากเชื้อไวรัสคางทูม ทำให้มีไข้ ต่อม้ำลายอักเสบ อัมพาตอักเสบ
โรคหัดเยอรมัน เกิดจากเชื้อไวรัสหัดเยอรมัน ทำให้มีไข้ ผื่น ต่อม้ำเหลืองโต
 ส่วนใหญ่อาการมักไม่รุนแรงและหายได้เอง แต่การติดเชื้อหัดเยอรมันในหญิงตั้งครรภ์
 จะส่งผลให้ทารกเกิดความพิการแต่กำเนิด หรืออาจทำให้ทารกตายในครรภ์ได้
โรคหัด คางทูมและหัดเยอรมัน เป็นโรคที่ติดต่อได้ง่ายหากสัมผัสหรือใกล้ชิดกับ
 ผู้ป่วยที่เป็นโรค

คุณสมบัติวัคซีน

ผลิตจากเชื้อไวรัสหัด คางทูม และหัดเยอรมันที่ยังมีชีวิตแต่ทำให้อ่อนฤทธิ์ลง
 จนไม่สามารถก่อโรคได้ในผู้ที่ภูมิคุ้มกันปกติ และสามารถสร้างภูมิคุ้มกันโรคได้ดี

ฉีดวัคซีนอย่างไร

ฉีดวัคซีนรวมป้องกันโรคหัด-คางทูม-หัดเยอรมัน
 จำนวน 2 เข็ม

เข็มแรก ฉีดที่อายุ 9-12 เดือน
เข็มที่ 2 ฉีดที่อายุ 18 เดือน

บุคคลที่ไม่ควรได้รับวัคซีน

- เคยมีปฏิกิริยารุนแรง หรือ
ปัญหาอื่นที่รุนแรงจากวัคซีนนี้
มาก่อน
- มีไข้ ควรเลื่อนการรับวัคซีน
ออกไปก่อน

อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน

- ปวด บวม แดงบริเวณที่ฉีด หลังรับวัคซีน 5-12 วัน อาจมีไข้ ผื่น ต่อม้ำเหลืองโต และหายได้เองภายใน 2-3 วัน
- ในผู้ใหญ่พบมีอาการปวดข้อ อัมพาตอักเสบได้ และหายได้เองภายใน 1-3 สัปดาห์
- อาการแพ้รุนแรง ได้แก่ มีผื่นทั้งตัว หน้าบวม คอบวม หายใจลำบาก ใจสั่น วิงเวียนหรืออ่อนแรง

ข้อควรปฏิบัติ

- พักสังเกตอาการ 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน ณ สถานที่รับบริการ และควรสังเกตอาการต่อที่บ้าน
- หากมีอาการข้างเคียงหลังจากได้รับวัคซีนควรแจ้งแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขก่อนรับวัคซีน
ครั้งต่อไป
- หากปวด บวม บริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น และหากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้
- หากรับวัคซีนแล้วมีอาการแพ้รุนแรงควรรีบพบแพทย์ หรือโทร **1669**
- ควรรับวัคซีนตามกำหนดและเก็บสมุดบันทึกการรับวัคซีนไว้ตลอดไป
- หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

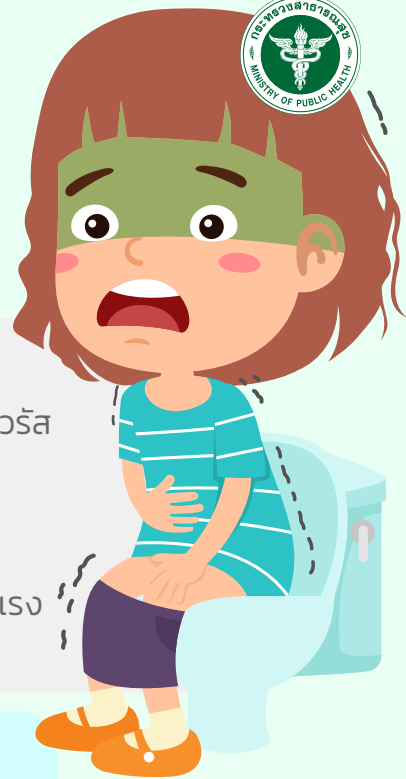

วัคซีนป้องกันโรคอุจจาระร่วงจากไวรัสโรต้า (Rotavirus vaccine)

โรคอุจจาระร่วงจากไวรัสโรต้า คืออะไร

- เกิดจากการรับประทานอาหารหรือน้ำดื่มที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัส หรือสัมผัสสิ่งของที่ปนเปื้อนเชื้อและนำเข้าปาก เมื่อเกิดการติดเชื้อจะมีอาการถ่ายอุจจาระเหลวเป็นน้ำ หรือมีมูกปน อาเจียน บางรายอาจมีไข้ ปวดท้อง หรืออาการทางระบบหายใจร่วมด้วย ในรายที่อาการรุนแรง อาจถ่ายมากจนเกิดภาวะขาดน้ำ และช็อคได้

คุณสมบัติวัคซีน

- ผลิตจากเชื้อไวรัสโรต้าที่มีชีวิตแต่ทำให้อ่อนฤทธิ์ลง จนไม่สามารถก่อโรคได้ และสามารถสร้างภูมิคุ้มกันได้ดี

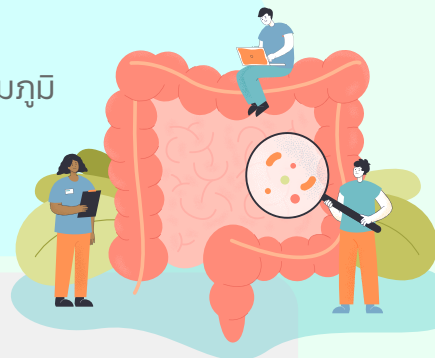
รับวัคซีนอย่างไร

- จำนวนครั้งของการรับวัคซีนขึ้นอยู่กับชนิดของวัคซีน ได้แก่ วัคซีนชนิดหยอด 2 ครั้ง ให้ที่อายุ 2 และ 4 เดือน และสำหรับวัคซีนชนิดหยอด 3 ครั้ง ให้ที่อายุ 2, 4 และ 6 เดือน
- ควรหยอดครั้งแรกก่อนอายุ 15 สัปดาห์ ครั้งสุดท้ายไม่เกิน 32 สัปดาห์

บุคคลที่ไม่ควรได้รับวัคซีน

- ผู้ป่วยที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง เช่น โรคภูมิคุ้มกันบกพร่องปฐมภูมิ และผู้ที่มีประวัติเกิดภาวะลำไส้ลื่นกัน
- เด็กอายุมากกว่า 2 ปี
- มีไข้ ควรเลื่อนการรับวัคซีนออกไปก่อน

อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน

- มีไข้ เบื่ออาหาร อุจจาระร่วง อาเจียน งอแง ซึ่งไม่รุนแรง
- มีรายงานพบภาวะลำไส้ลื่นกันหลังได้รับวัคซีนโรต้า แต่เกิดได้น้อยมาก ประมาณ 1-2 ต่อแสนโดส

ข้อควรปฏิบัติ

- พักสังเกตอาการ 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน ณ สถานที่รับบริการ และควรสังเกตอาการต่อที่บ้าน
- หากมีอาการข้างเคียงหลังจากได้รับวัคซีนควรแจ้งแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขก่อนรับวัคซีนครั้งต่อไป
- หากปวด บวม บริเวณที่ฉีดให้ประคบด้วยผ้าเย็น และหากมีไข้ให้รับประทานยาลดไข้
- หากรับวัคซีนแล้วมีอาการแพ้รุนแรงควรรีบพบแพทย์ หรือโทร 1669
- ควรรับวัคซีนตามกำหนดและเก็บสมุดบันทึกการรับวัคซีนไว้ตลอดไป
- หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข

วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอ

โรคโปลิโอ คืออะไร

โปลิโอ เกิดจากเชื้อไวรัสโปลิโอ ติดต่อจากการรับประทานอาหารหรือน้ำดื่มที่ปนเปื้อนเชื้อ เด็กที่เป็นโปลิโอจะมีแขนขาอ่อนแรงเฉียบพลัน และพิการตลอดชีวิต แม้ว่าประเทศไทยจะไม่มีโรคโปลิโอมานานแล้ว แต่ยังมีความเสี่ยงที่เชื้อจะกลับมาระบาดได้อีก

คุณสมบัติวัคซีน

- วัคซีนป้องกันโรคโปลิโอประสิทธิภาพสูง มี 2 ชนิดคือ
- ชนิดรับประทาน มี 2 สายพันธุ์ ทำจากเชื้อมีชีวิตที่ทำให้อ่อนฤทธิ์
 - ชนิดฉีด มี 3 สายพันธุ์ ทำจากเชื้อตาย มีทั้งแบบ ฉีดแยกเข็ม และแบบรวมกับวัคซีนรวมป้องกันโรคคอตีบ-บาดทะยัก-ไอกรน

รับวัคซีนอย่างไร

ตั้งแต่ กรกฎาคม 2566 เป็นต้นไป จะใช้ สูตรการรับวัคซีนป้องกันโปลิโอ แบบ “2 ฉีด 3 หยด” ตามช่วงอายุ ของเด็กดังภาพ ซึ่งจะเพิ่มประสิทธิภาพ และความปลอดภัยในเด็กไทยมากขึ้น

อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน

- ชนิดรับประทาน อาจเกิดภาวะกล้ามเนื้ออ่อนแรง คล้ายโปลิโอ ได้ในอัตราน้อยกว่า 1 ในล้าน
- ชนิดฉีด อาจทำให้ บวม แดง เจ็บบริเวณที่ฉีด และอาจทำให้ มีไข้ ปวดศีรษะ เหนื่อยเพลีย ซึ่งอาจเป็นได้ 1-2 วันหลังฉีด

ข้อควรปฏิบัติ

- พักสังเกตอาการ 30 นาทีหลังฉีดวัคซีน ณ สถานที่รับบริการ และควรสังเกตอาการต่อที่บ้าน
- หากมีอาการข้างเคียงหลังจากได้รับวัคซีนควรแจ้งแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุขก่อนรับวัคซีน ครั้งต่อไป
- หากรับวัคซีนแล้วมีอาการแพ้รุนแรงควรรีบพบแพทย์ หรือโทร 1669
- ควรรับวัคซีนตามกำหนดและเก็บสมุดบันทึกการรับวัคซีนไว้ตลอดไป
- หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับวัคซีนควรปรึกษาแพทย์ หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข